

Midaldrandi kvinnuslóðbrótari:

Rørslan er farin í tvíningar

— ein bólkur stríðist fyrri kvinnufrígering í sínum uppruna — hin bólkurinn fæst við kvinnugransking á hægri lærustovnum. Nú er stundin komin, tá kvinnur eiga at samskipa royndirnar, sum vit hava gjørt seinastu 20 árin, sigur Bente Hansen, magistari í bókmentum, sum vitjaði í Føroyum í samband við altpjóða kvinnudag 8. mars í ár.

Tá kvinnurørslan seinast í 60-unum tók seg upp í Danmark, var Bente Hansen ein teirra, sum rættiliga tók seg fram um stríðið fyrri líkarætti millum kynini. Hon var tá blaðstjóri á »Politisk Revy«, sum var málgað teirra vinstrahallu í Danmark.

Um hetta mundið var Bente Hansen um 30 ára gomul. Hon var einsamall og hevði ikki rættiliga sett seg inn í viðurskiptini hjá kvinnum, sum vóru giftar og áttu børn og mangan hevdu duplutt arbeiði — bæði úti og heima.

Av tí at Bente Hansen hevði sonevnt mannfólkararbeiði, vendu limir innan kvinnurørsluna sær til hennara. Tær heittu á Bentu og boðu hana siga frá, hvussu slíkt arbeiði myndaði seg. Hetta var orsøkin til, at Bente Hansen fór aktivt inn í kvinnurørsluna og sum hon eisini fekk týðandi leiklut í, sum fráleið.

Fekk útbúgving

Bente Hansen er ættaað úr Vesturjútlandi. Mamman var heimaarbeiðandi og pápin virkaði sum djóralæknir. Foreldrin áttu átta dætur.

Bente Hansen fekk útbúgving á universitetinum í Keypmannahavn, har hon las bókmentir. M.a. fekk hon innlit í Marx og Lenin læruna. Um hetta mundið tók ungdomsuppreisturin seg upp, sum byrjaði millum studentarnar. Bente Hansen var millum teirra, sum m.a. vildu avtaka professoravleið. Hesin upp-

reistur var byrjanin til stríðið at bróta niður sosiala markið millum samfelagsborgararnar.

— Sum ein náttúrlig avleiðing at bróta niður sosiala markið, kom kvinnurørslan, sum við sínum virkshátti fullkomiliga broytti viðurskiptini í samfelagnum, sigur Bente Hansen.

— Fyrst í sjeytiárunum var tú nógv frammi í fjelmiðlunum — altíð í samrøðu við monnum. Hetta var rættiliga óvanligt í teirri tíðini. Hvussu tóku teir serkønu imóti tær, tóku teir teg fyrri fult?

— Orsøkin til at eg kom so nógv til orða í hesum árum var, at marxisman var »in«, um eg so má siga. Av tí at eg hevði innlit og útbúgving innan hetta oki, noyddust teir at taka meg fyrri fult. Eg kundi á jøvnum fæti við »teir serkønu«, tosa um slík mál.

Kenni meg aftur í mammu

— Hvi fór tú aktivt inn í kvinnurørsluna?

— Eg var blaðstjóri á »Politisk Revy« og helt tað vera umráðandi at lýsa tær hendingar og broytingar, sum fóru fram, tá nýggja kvinnurørslan tók seg upp. Av hesum kom eg í ljósmála, tó at eg ikki beinleiðis hevði gjørt mær hugsanir um tað, persónliga.

Tá kvinnurørslan m.a. setti sær fyrri at lýsa kvinnur í mannfólkastervum, vendu tær seg til mín.

Um hetta mundið var eg júst flutt saman við Benny Holst, sangara,

Bente Hansen:
— Eg var um 30 ára gomul, tá eg fór inn í kvinnurørsluna. Tá hevði eg livað einsamall, men flutti saman við Benny Holst, sum átti tvey børn.

Tey fluttu eisini til okkara. Tá eg beinanvegin fór at virka sum mamma mín, tá eg var barn, setti eg mær spurningin, hvussu kvinnur kundu koma sær viðari, tá samfelagið gav tær leikpartin, sum tú als ikki kundi koma tær burtúr.

sum í fyrra hjúnarlagi hevði fingið tvey børn. Tey búðu eisini hjá okkum.

Í veruleikanum fór eg beinanvegin at virka, sum mamma mín gjørdi í síni tí, tá eg var barn. Tað var eg sum tók uppgávuna á meg at syrgja fyrri børnunum — uttan at nakar hevði álagt mær tað.

— Tað ferdi við sær, at eg setti mær spurningin, hvussu kvinnur kundu koma sær viðari, tá samfelagið og umhvørvið var myndað soleiðis, at tin leikpartur var skipaður frammanundan, og at tú als einki kundi gera fyrri at koma tær burtur úr hesum.

Tí fór eg upp í kvinnurørsluna.

Kvinnuligur sorgarleikur

— Tú segði einaferð, at tað ikki var neyðugt at fæða børn, fyrri at kenna seg sum rætta kvinnu. Nú eigur tú sjálv tvey børn. Hevur tú broytt støðu?

— Tað er rætt, at eg havi málborið meg soleiðis, men ikki í hasum sambandinum.

Veruleikin er tann, at tjak tók seg upp, hvørt kvinnur vóru rættar kvinnur, um tær ikki áttu børn. Her tosaði eg mál teirra barnleysis. Tað er ein sorgarleikur fyrri kvinnur, sum ynskja sær børn, men ikki kunnu fáa tæy. Tær verða skýrðar ó-

kvinnuligar. Henda sorgarleik var tað, eg vildi bera í betuflaka fyrri.

— Eg var sjálvt 35 ára gomul, tá eg fekk fyrsta barnið og eg viðgangi, at tað er størsta hending í lívi mínum. Børn míni eru í dag 9 og 11 ára gomul og vit trívast ómetaliga væl saman — eisini við teimum eldru, sum nú eru flutt heimanífrá. Eg kenni meg sum mamma teirra eisini.

Hóast vit ikki liva saman við pápanum Benny Holst, so búgva vit í sama húsi. Eg og børnini búgva á niðastu hædd, systir mín og familja hennara á miðhæddini og Benny á ovastu hædd. Familjuliv okkara er ógvuliga eydnuríkt, kortini.

Reyðsokkur í undirhaldssending

— Í Føroyum hava vit sæð sjónvarpsendingina »Her er dit liv«, sum tú

eisini hevur luttikið í. Er reyðsokkurin vorðin »handilsligur« á eldri dagum sínum?

— Nei, at havi somu sjónarmið og kenni meg eins álvarsliga í hesum, sum áður.

Tá eg varð tikin fram í »Her er dit liv«, so er søgan tann, at eg sjálf havi verið við til at skipa hesar sendingar »aftan fyrri tjaldið«. Tí kundi eg ikki nokta fyrri at luttaka, tá boð vóru eftir mær.

— Hóast eg haldi, at sendingarnar eru avbera gott undirhald, sum eisini hevur størsta hyggjaraáhuga í Danmark, so vil eg tó viðganga, at nakrar sendingar hava verið ov lættkeyptar og hava gingið teimum luttakandi ov nær.

— Hvarjar royndir hevur kvinnurørslan gjørt sær gjøgnum tæy seinastu 20 árin, og hvat hava tit lært av hesum, sum tit kunnu brúka frameftir?

— Kvinnurørslan í sínum uppruna er um 100 ára gomul í Danmark, men hon kann ikki sammetast við tað, sum fór fram í 70-unum.

— Eg kenni tó gomlu rørsluna, av tí at eg var limur í Dansk Kvindesamfunds Ungdomsforbund, tá eg var ung genta. Tá var tað soleiðis, at menn fóru út at pissa, tá kvinnur fóru upp á røðarapallin at tosa um politisk mál.

Seinni funnu vit kvinnur tæy ráð, at vit avbyrgdu okkum, so mannfólk ikki finga atgongd til fundir okkara. Tað var í hesum sambandi, at menn á fyrsta sinni góvu kvinnum gætur. Tær vóru forvitnir og eisini bangnir, tá teir sóu, hvussu solidariskar kvinnur vóru mótevnis hvørjari aðrari.

— Tað er ikki júst eyðkenni fyrri samveruna millum mannfólkið.

— Hetta varð gjørt av tilvild, og vit kvinnur kendu, at tað var áhuga-verdari og hugnaligari at hittast, tá menn ikki vóru til staðar.

Bente Hansen:

— Eg var 35 ára gomul, tá eg fekk fyrsta barnið, og haldi, at hetta er størsta hending í lívi mínum. Hóast vit ikki liva saman við Benny Holst, sum er pápi at bornunum, so búgva vit undir somu lon. Familjuliv okkara er ógvuliga eydnuríkt kortini.

